

El Canadell (cisterna)

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector nord-est del terme de Gaià
Emplaçament Pista asfaltada pel N-W del terme, en direcció N uns 400 m abans del cementiri camí S 150 m
Alçada: 578

Coordenades:

Latitud: 41.9442
Longitud: 1.93249
UTM Est (X): 411514
UTM Nord (Y): 4644132

Classificació

Número de fitxa 08090 - 309
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XI-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Cisterna en bon estat. Masia traslladada a un altre emplaçament
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08089A004000480000YH
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dc., 31/10/2018 - 01:00

Descripció

Cisterna subterrània que és l'únic testimoni de l'antiga masia, d'origen medieval, denominada el Canadell, la qual va ser desmuntada entorn de la dècada de 1980 per ser reconstruïda en un altre emplaçament. La ubicació de l'antiga masia és molt bona, en un altiplà situat al sud de l'actual pista asfaltada i amb excel·lents vistes. L'església de Sant Esteve de Vilaramó queda uns 500 m al nord. Al llarg de l'esplanada pràcticament no s'hi observa cap vestigi de l'antiga masia, excepte aquesta cisterna. És de forma globular i es troba totalment excavada sota terra. A la part baixa és revestida interiorment amb carreus ben tallats. La part alta consta d'uns blocs de pedra que emmarquen la boca de la cisterna, per on es devia treure l'aigua mitjançant un poal.

Observacions:

Informació facilitada per Josep Matamala, Josep Font i Elena Guixé Fotografia antiga del mas el Canadell. Probablement primera meitat del segle XX (Arxiu del grup Reviu Gaià)

Història

Segons dades recopilades per Josep M. Badia, aquest mas ja existia al segle XI. Concretament, apareix en un document de 1064 de l'arxiu de Serrateix. Llavors era conegut amb la denominació de Solerols i formava part de la parròquia de Sant Esteve de Vilaramó. En un capbreu de 1692-93 del castell de Gaià consta ja amb la denominació actual del Canadell. El propietari era Ramon Conangla, de Riera de Tortafè. A finals del segle XIX continuava sent un mas independent, propietat dels Conangla. Segons el Registre de la Riquesa de 1883, aquest any el propietari era Segimón Conangla, i les terres del mas abastaven 177 ha, un 30 % de les quals eren conreades per parcers. Es tractava, doncs, d'un mas força gran. Entorn de 1960 el propietari era de Gironella i a la casa hi vivien masovers. L'any 1977 Armand Lladó Lluch va comprar la finca del mas proper de la Codina. Armand i el seu germà Eduard, que era l'administrador, es dedicaven a la compra-venda de finques i havien impulsat grans urbanitzacions a la zona de Vacarisses. A les proximitats de la Codina van anar comprant moltes propietats, entre elles la del Canadell. Entorn de la dècada de 1980 els germans Lladó van vendre la pedra de la casa del Canadell. Aquesta va ser desmuntada minuciosament, les pedres van ser numerades i la casa fou reconstruïda en un altre indret, en una població de la costa. Posteriorment, entorn de 2005, la finca de la Codina es va segregar en diferents peces per vendre-les separades.

Bibliografia

BADIA, Josep M (2016). "Història", Gaià, t'estimo. Reviu Gaià, Grup de Recerca, Gaià, p. 58, 65, 83.

